



## NOTAT

31. marts 2005

J.nr.:

Ref.: pst/tp

### **Organisering og regulering af naturgassektoren**

Lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning med senere ændringer regulerer naturgassektoren. Loven erstattede lov om naturgasforsyning fra 1979 og har haft til formål at modernisere og tilpasse de lovgivningsmæssige rammer for naturgasforsyningen som led i gennemførelsen af EU's gasdirektiv. Loven regulerer opstrømsrørledninger, transmission, distribution, oplagring og forsyningspligt. Naturgasproduktion er ikke omfattet af loven, men reguleres efter undergrundsloven m.v.

I henhold til loven kræver det bevilling at drive transmissions-, lager-, distributions- og forsyningspligtigvirksomhed.

### **Naturgasproduktion**

Dansk Undergrunds Consortium (A.P. Møller, Shell og Texaco) står for ca. 90 % af den samlede produktion af naturgas i Nordsøen. Af øvrige producenter kan bl.a. nævnes DONG og Amerada Hess. DONG har i 1979, 1990 og 1993 indgået langtidskontrakter på take-or-pay vilkår med DUC om køb af naturgas, som selskabet bl.a. sælger på det danske marked. I 2004 udgjorde den del af naturgasproduktionen, der blev ilandført ca. 8,3 mia. m<sup>3</sup>. Det danske forbrug udgjorde i 2004 ca. 4,2 mia. m<sup>3</sup>. Naturgas eksporteres til Sverige, Tyskland og Holland enten af DONG eller parterne i DUC.

### **Opstrømsrørledninger**

DONG ejer og driver to opstrømsrørledninger, der fører naturgassen i land ved gasbehandlingsanlægget i Nybro. På anlægget - som ejes af DONG - behandles gassen inden den ledes videre ud i transmissionsnettet. Fra Tyra-plattformen er der endvidere i 2003 etableret en opstrømsrørledning - som ejes af DONG og DUC i fællesskab - til den hollandske NOGAT-ledning, der gør det muligt at eksportere gas til Holland.

I henhold til naturgasforsyningsloven er der forhandlet tredjeparts adgang til opstrømsrørledninger.

### **Transmission**

Gastra, som bliver en del af Energinet.dk, ejer og driver det overordnede transmissionsnet. Transmissionsnettet er forbundet med Tyskland og Sverige, hvilket gør det muligt at eksportere naturgas til disse lande. Der er

reguleret adgang til transmissionsnettet, og priser for benyttelse af transmissionsnettet er omkostningsbestemt.

### **Naturgaslagre**

DONG ejer og driver naturgaslagrene i Ll. Torup i Jylland og ved Stenlille på Sjælland. Lagrene anvendes til sæson- og belastningsudjævning samt nødforsyning. Lagrene fyldes typisk op i sommerhalvåret, hvor naturgasforbruget er lavt, og naturgas trækkes ud i vinterhalvåret hvor naturgasforbruget er højt. Der er forhandlet adgang til lagrene

### **Distribution**

Fra transmissionsnettet ledes naturgassen videre ud i distributionsnettet, hvor gassen fordeles til de enkelte forbrugere. Distributionsnettene i Nord- og Midtjylland, på Fyn og i Hovedstadsregionen ejes og drives af henholdsvis Naturgas Midt-Nord, Naturgas Fyn og Hovedstadsregionens Naturgas, der alle er kommunale fællesskaber. Distributionsnettene i Syd- og Sønderjylland samt Vest- og Sydsjælland ejes og drives af DONG Distribution. DONG overtog i henholdsvis 1999 og 2000 nettene fra de kommunale ejere (Naturgas Syd og Naturgas Sjælland).

Der er reguleret adgang til distributionsnettene og selskabernes priser er reguleret af indtægtsrammer.

### **Forsyningspligt**

I henhold til naturgasforsyningsloven har alle eksisterende og nye naturgaskunder i områder udlagt til naturgasforsyning i henhold til varmforsyningsloven ret til mod betaling at blive forsynet med naturgas gennem leveringstilbud fra et forsyningspligtselskab. Til hvert distributionsområde er der knyttet et forsyningspligtigt selskab. Disse selskaber ejes og drives af DONG, Naturgas Midt-Nord, Naturgas Fyn og HNG. Energitilsynet fører tilsyn med priser og leveringsvilkår.

### **Gashandel**

Der er ca. 10 gashandelsselskaber på det danske marked. DONG sidder på omkring  $\frac{3}{4}$  af markedet. Af andre leverandører kan udover de kommunalt ejede HNG/Midt-Nord nævnes Statoil Gazelle, der er et joint venture mellem Naturgas Fyn og Statoil, Shell, det tyske EON Ruhrgas og det svenske Sydkraft Gas. Også kraftværkselskaberne Elsam og Energi E2 er registreret som gashandelsselskaber.

Selvom Danmark eksporterer naturgas til Tyskland er der også import af naturgas. Der sker ingen fysisk import, idet der indgås såkaldte "swap-aftaler" eller andre finansielle aftaler. Disse aftaler indebærer, at der i stedet for import af gas sker der en tilsvarende reduktion i eksportmængderne ved grænsen.

### **Særlige aftaleforhold**

Den 23. juni 1999 indgik staten aftalen med Naturgas Midt-Nord og HNG (Skt. Hans-aftalen) om struktur og støtteforhold i gassektoren. Afta-

len indbærer bl.a., at selskabernes historiske gæld skal være afviklet i 2014. Indtægtsrammerne for distributionsselskaberne er i overensstemmelse hermed baseret på, at selskaberne har mulighed for at afdrage den historiske gæld i 2014. Selskaberne har dog også mulighed for at forlænge afdragsperioden, hvis selskaberne ønsker at sænke distributionstarifene.

I tilknytning til Skt. Hans-aftalen har Naturgas Midt-Nord og HNG indgået aftale om levering og transport af naturgas med DONG.